Ч. 218 Субота 27 вересня (9 жовтня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Поучаюча полеміка.

(Дальше).

По замітках „Буковини“ на темат „розтічи“ виступив п. Борковский з відповідию в „Зорі“ а „Буковина“ тогди стала поміщати цілий ряд статий, в котрих зачинаючи від відповіди п. Борковского, розбирає ту відповідь і розбирає критично наше внутрішне положене. Під окремим заголовком

З житя нашої суспільности

пише „Буковина“: „На наші замітки про причини розтічи і роз'яреня в нашій суспільности подає п. А. Борковский в „Зорі“ таку відповідь:

„Буковина“ шкодує, що я не дав відповіди на те, „чому ми самі одні на других дивимо ся вовками“, і дотикає тими словами сьміло найболючійшої нашої рани. Я не був такий відважний і длятого навмисне поминув мовчки те, о чім у нас всі добре знають, о що часто спорять, а то й сварять ся. Але коли „моя відповідь попри тяжкім і оправданім стоні з грудий“ може справді „роз'яснити троха людям загальне положене“, то я, хоч і зовсім нерадо, таки готов дати ту відповідь. Але мушу зазначити наперед, що не гадаю говорити доґматично, менторским тоном, а так собі щиро, отверто, але без ніякої претенсиї до неомильности, вискажу, як задивляю ся на справу.

Отож на мою гадку всякий, хто хоче лічити або тілько розпізнавати так тяжку хоробу, як наша розтіч, той повинен опирати ся на певних, незаперечених фактах, а погляди свої повинен висказувати ясно і переконуючо; в противнім разї не повинен бодай уживати тону рішучого, певного себе. Коли би при хорім станув лікар навіть европейскої слави поруч лікариків маломійских, то й той мабуть не зважив би ся сказати до них: „Се, мої панове, рак. Отсе моя дияґноза. Лічіть хорого так а так!“ Бо ті маленькі панове готові би єму не повірити на саме єго високо учене слово і не послухати єго ради. А редакция „Буковини“ таки так зробила. „Се наша дияґноза“ каже, хоч зовсім не виказує симптомів, на котрих ту дияґнозу опирає. „Ми не маємо сили“ — згода, бо се факт очивидний і не потребує доказу. „Ми мало розвиваємо нашу силу“ — се також факт. „Поратунок для народу — се культурна робота для него“ — се загальна правда, оперта на відвічнім досьвідї, і теж не потребує доказу. „Спад всего нашого руху в бік політичний вивів нарід з рівноваги і напровадив на него розтіч і роз'ярене“ — се вже тілько в якійсь частині правда; викиньте слово „всего“, а будете близше правди. А вже: „Умову застою спровадили на Руси зле ведені часописи політичні, котрі довго годували нарід політичною лемішкою“ — се, вибачте, доґмат, котрому не всякий схоче повірити. Може воно так, але може й не так; у всякім разї треба доказів, а їх нема.

Отже на тій непевній, а може й хибній підставі про „політичну лемішку“ оперті всї виводи: Політичні часописи довго годували нарід політичною лемішкою, звернули весь наш рух в бік політичний, спровадили умову застою, спинили розвій власної сили, повели людий одних до ліса, других до біса: тим то треба годувати нарід поживною стравою, звернути рух на бік культурної роботи і так розвивати власну силу, а мине й розтіч і навіть посторонні причини нашого лихоліття.

А виводи, оперті на непевній або й хибній підставі, звістно, мусять і самі бути непевні або хибні. Тим то й спорити з ними шкода, поки підстава не буде переконуючо доведена.

Але менї здає ся — виразно кажу: здає ся менї, — що причини нашої розтічи треба глядати деинде. Адже-ж політичні часописи були у нас і перед кількома роками, і то як раз ті, що вже „довго“ годували нарід, — між ними була й „Буковина“: а розтічи якось не було такої, як тепер, не казати вже о роз'яреню. Не вже-ж з того часу проявила ся розтіч через ті часописи, що вже опісля настали або змінили свою проґраму?... Се може було би близше правди. Але лишім ті часописи з Богом на боці. Тоді, перед кількома ще роками, як раз спускались ми всї лише на власні сили. Кажучи ми, а розумію Русинів, а не ту жмінку людців, що то їх ніхто й тоді не мав за Русинів, а за рака на рускому тїлї. Спускаючись лише на власні сили, ми справді горнули ся в одно рука в руку, поклали однодушно головну вагу на роботу культурну і робили її, як уміли і могли і як нам її робити дозволювано. І ми помалу починали вже навіть підводити голову та з самовдоволенєм усьміхати ся замісць плакати, бо нам доводилось вже й кушати власного, своєю працею — культур-

---

5)

ШПІГУН.

(Повість Джемса Ф. Купера).

(Дальше.)

Ціла родина чула ся глибоко зворушеною сею отвертостию і благородностию подорожного і всїм, крім батька, стало аж якось лекше на души від сеї заяви.

Пан Вартон пішов до своєї комнати та взяв ся до своєї звичайної роботи, а молоді дівчата остали ся самі з своїм братом й стали весело та свобідно балакати з собою, до чого прилучила ся ще й панна Пейтон. Так сиділи они цілу годину і тїшили ся, що зібрали ся всї разом, як рідко, та й не думали о небезпечности, яка на всякий случай могла їм грозити.

Підчас розмови звідувала ся тета також і про свого давного знакомого полковника Вельмере.

— О, — відозвав ся капітан весело — він жиє — і все ще той самий хороший і ґалянтний офіцир, що був!

Ніяка женщина, хоч би й не була дійстно залюблена, не учує без того, щоби не почервоніла ся, імени того мужчини, котрого могла би любити. Отже так і Сара спустила очи в долину, але з усьміхом, котрий разом з румянцями на еї личку ще більше підносив еї повабність. Капітан Вартон, видко, не зважав на ті зрадливі ознаки, бо говорив дальше:

— Часами він, що правда, якийсь мелянхолійний — ми жартуємо собі тогди з него і кажемо, що він мусить бути залюблений.

Сара подивила ся насамперед на свого брата, відтак на свою сестру, котра стала сьміяти ся і відозвала ся:

— Бідачиско! Але чей не бере ся єго розпука?

— Ні! Тай чого би? Він — найстарший син у богача, хороший, молодий і — полковник!

— Ну, то, що правда, важні причини, щоби не тратив відваги — відозвала ся Сара з якимсь вимушеним усьміхом — особливо та послїдна.

— Мушу Вам сказати — відповів на то капітан поважно, — що становище полковника при ґвардиї то річ дуже красна.

— А з полковника Вельмере дуже хороший мужчина! — додала Францес насьмішливо.

— О, Францес, — відповіла еї сестра — полковник Вельмере не був ніколи твоїм любимцем — він за надто вірний свому королеви, щоби міг тобі сподобати ся.

Францес сказала на то борзо:

— А Генрі хиба не вірний також свому королеви?

— Ну, ну — відозвала ся панна Пейтон — не сваріть ся ізза полковника, бо то рішучо мій любимець!

— Франя волить майорів! — сказав єї брат усьміхаючись.

— От не плети! — сказала дївчина тихим голосом і почервоніла ся.

— Менї лиш дивно — казав капітан дальше, — що Пейтон, коли постарав ся о увільнене тата, не старав ся задержати мою сестричку в таборі ворохобників!

— Був би через то стратив свою власну свободу — сказала дівчина усьміхаючись — а ти знаєш, що майор Денвуді боре ся за свободу.

— За свободу? — відозвала ся Сара — красна то свобода, що міняє одного пана за пятьдесять.

— Право міняти пана єсть вже само про себе свободою!

— І то свободою, яку женщини люблять! — сказав на то капітан.

— Менї здає ся, що ми любимо бодай ту свободу, щоби вибирати першого! — сказала Францес; — не правда тїточко?

Прочу часть дня перебула родина серед тихої радости і тїшила ся щастєм, що знову вся разом, чого вже давно не бувало.

Гарпер показав ся аж на обід і усунув ся відтак знову сказавши, що мусить листи писати. Хоч ціле єго поведене було того рода, що могло викликати довіре, то все таки родина аж якось лекше віддихала, що єго не було, бо гостина капітана Вартона мусїла обмежити ся зовсім природно лиш на кілька днів як за для короткости відпустки, так і задля небезпечности, що єго могли би відкрити.

Раз чи два рази того дня висказав пан Вартон свій сумнів о характері свого незнакомого гостя, але діти єго були противної гадки і казали, що так отвертий чоловік так благородна душа, як той подорожний, не можуть обманювати.

— Поверховність, мої дїточки, часто зво-

ною-ж — заробленого, хоч і чорного хліба. Не тут місце широко розводити ся, що справді так було. Але се факт і він ще остає в сьвіжій памяти у всіх, чия память не надто коротка. Аж коли ми стали глядати помочи посторонної і то як раз в жерелї, слушно чи неслушно — але-ж се також факт — найбільше незлюбленім: з того часу почала ся розтїч і чим раз більше роз'ярене. І се цїлком проста річ. Одні раді би йти своєю давною, по части вже досить випробуваною дорогою; а другі пішли иншою дорогою, загально нелюбою. Одні пішли до лїса, другі до біса. Мало того: ті, що пішли до біса, ходять крутими, тайними стежками; нїхто не знає гаразд, куди вони простують, через те нїхто їм не вірить, всякий дивить ся на них вовком. Вони-ж самі мають для тих невірних не слово щирого, дружного поясненя, котрим може би — хто знає! — і навернути їх могли до себе, а тілько неясні теориї, догмати і менторский глум. За тим вже йде і роз'ярене. Ба й сего ще мало: слідом за тим роз'єднанем пішли річи соромні, яких теж у нас не бувало — у нас, кажу. Люди жалують ся на тайні доноси, через котрі той і сей зазнає прикростий або і гіршого чого. Через те один другого боїть ся, бо не чує ся безпечним; роз'ярене росте. А вже з усего може чи не найгірше, бо найбільшу шкоду приносить: пішла насильна, а до того дуже невміла і незручна операция рака, через що той рак — звістно, так завсїгди буває — застрашаючо розростає і ширить ся, хоч перед тим от-от а був би сам відумер.

Оттака була би знов моя дияґноза. Я найміцнїйше переконаний, що вона вірна. За тверезостию мого суду могло би промовляти ще й те, що я від початку й доси стояв і стою осторонь тої колотнечі; особистого інтересу не мав я і не маю нї найменьшого нї в чім; стою немов з боку і придивляю ся, як той каже, „безбарвним" сьвідком. Все-ж таки не зважу ся класти ся на те, що моя правда, бо й те можливе, що не знаю або не розумію богато дечого такого, що могло би мій суд змінити.

(Дальше буде.)

Вісти полїтичні.

Вчерашне засїдане палати послів було знов по довшій перерві дуже бурливе. Зараз в початку засїдання промавляв социалїстичний посол Шрамель і завів перепалку з антисемітами, котрі заєдно перебивали єму его бесїду. Найбільше крику робив пос. Ґреґоріґ. Коли Шрамель став доказувати, що социялїсти противні віроісповідній школї, крикнув Ґреґоріґ: „Тепер ще позістає лиш вільна любов!" — На то відозвав ся шенерериянець пос. Іро: І Ви сьмієте то говорити? А Ваша історія з содовою водою в окремій комнатї в реставрациї Вімберґера? — Ґреґоріґ: Ти безсоромний лайдаку! повтори то ще раз, ти підлий шматяре (Haderlump)! — В палатї зробив ся великий крик; Ґреґоріґ кричить: До моєї жінки то Ви посилали безіменні листи!... Іро кинув ся тогди на Ґреґоріґа і підняв руку та хотїв его вдарити в лице, але Люеґер здержав его. Позаяк в палатї зробив ся страшенний крик і не могло прийти до спокою, віцепрезидент Абрамович перервав засїдане. По перерві передано справу запомог для потерпівших від нещасть елементарних комісиї буджетовій, а внесене Перґельта на вибране окремої комісиї для сеї справи відкинено.

З Канеї на Кретї доносять, що французске правительство приказало адміралови Потіє наглядати пильно інтриґи Анґлїйців, котрі при помочи Італїйців хотять підкопати вплив і повагу держав европейских на Кретї. Ген.-губернатор Джевад-паша просив архіепіскопа Никифора, щоби той помагав єму успокоїти остров, бо султан не надасть Кретї автономії, лиш заведе такі реформи, котрі вдоволять вповні і християн. Архіепіскоп не хотїв на то предложене пристати, бо казав, що має повне довіре до доброї волї держав европейских.

Новинки.

Львів дня 8-го жовтня 1897.

— **Є. Вел. Цїсар** уділив погорільцям громади Радловичі, самбірского повіта, 500 зр. запомоги.

— **Іменованя.** П. Мінїстер віроісповідань і просьвіти іменував Йос. Добруцкого, дотеперішного інспектора шкільного в Надвірній, ц. к. окружним інспектором шкільним в Мостисках, а о. Ом. Абрисовского катихита школи виділової в Станиславові, провізоричним інспектором шкільним для округа Надвірна-Богородчани.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** іменувала Марию Вайс молодшою учителькою 2-кл. школи в Олешичах старих і Мар. Кривдову молодшою учителькою 4-кл. школи женської в Галичі.

— **Для відомости войскових у Львові.** Всї в містї Львові перебуваючі урльопники, резервісти і резервісти запасові мають зібрати ся до сегорічної контролї в місяци жовтни в такім порядку: Від 11—14 жовтня асентеровані до 30-го полку піхоти, а то: 11-го асентировані в роках 1887 і 1888 або скорше; 12-го в рр. 1889, 1890 і 1891; 13-го в рр. 1892, 1893 і 1894, а 14-го в рр. 1895 і 1896; в днях 15, 16 і 18 жовтня асентировані до инших полків піхоти, а то: 15-го з полків 1 до 29, 16-го з пп. 31 до 77 а 18-го з пп. 78 до 102; — дня 19-го з полків драґонів, гузарів і уланів; 20-го з полків полевої і кріпостної артилериї і артилериї технїчної; 21-го з полків трену (фурверів); 22-го з відділів піонїрів, стрільців, магазинів провіянтових і мундурових, а також заведень стаднин державних; вкінци 23 жовтня з полку зелїзничого і телеграфів, з відділів санїтарних, шпиталів та аптик войскових і з маринарки военної. — В приписаним дни має кождий явитись точно о 9-ій годинї з паспортом войсковим на цитадели. Хто би не відбув сеї головної контролї, має безусловно ставитись до контролї додаткової в днях 13 і 14 н. ст. падолиста с. р. в тім самім місци та годинї і при тім оправдатись, чому опустив головну контролю, бо инакше ц. і к. власть войскова потягне его до одвічальности.

дить — відповідав боязький батько — коли вже такі люди, як майор Андре, пускають ся на обманьства, то чого можна сподївати ся по звичайних смертельних?

— Обманьства? — відозвав ся его син борзо — Ви забуваєте, любі тату, ще майор Андре служив свому королеви, а крім того военний звичай оправдує его поведене!

— А хиба-ж военний звичай не оправдує і его смерти, Генрі? — спитала Франсес тихим голосом, не хотячи покидати ся справи своєї вітчини, а все-таки не будучи в силї придушити в собі співчуте для сего Андре'го.

— Нїколи! — сказав на то молодий мужчина і схопив ся та став борзо ходити по комнатї — нїколи! Франсесо, ти мене лякаєш! Погадай собі, що то була би моя така судьба і я би дістав ся в руки ворохобників, чи би ти також сказала, що то оправдано, як би они мене стратили? Чи-ж можна удобряти лютість Вашінґтона?

— Ой Генрі, — сказала на то Франсес дрожачи із зворушеня і блїда як смерть та з сльозами в очах — як ти мало знаєш моє серце!

— Не гнївай ся на мене, моя сестричко — моя любенька Франю, прости менї! — відозвав ся молодий мужчина, котрому жаль зробило ся, та обняв молоду дївчину і поцїлував єї в єї заплакані очи.

— Я то знаю, що то було дуже нерозумно з моєї сторони брати твої слова так на серно — сказала Франсес зводячи з усьміхненим личком заплакані очи до него — але докір від тих, котрих любимо, дуже нас болить, Генрі, особливо тогди — коли ми — коли ми — коли ми знаємо — що не заслугуємо на него.

Панна Пейтон взяла єї ласкаво за руку і сказала:

— Не бери собі так дуже того до серця, що твій братчик кинув ся, ти знаєш, що молоді мужчини дають ся легко поривати.

— Може бути — сказав капітан, сїдаючи собі коло сестри — але смерть майора Андре'го то справа для нас всїх дуже дразлива. Ти его нїколи не знала; він був такий хоробрий, такий благородний, такий милий!

Франсес усьміхнула ся і покивала головою, але не сказала на то нїчого. Коли єї брат добачив сей знак недовірюваня, говорив дальше:

— Ти сумнїваєш ся о тім? Не вже-ж ти похваляєш его смерть?

— Я не сумнїваю ся о его вартости — відповіла молода дївчина лагідно — анї о тім, що він заслужив собі красшу судьбу, але не можу також і о тім сумнївати ся, що поступоване Вашінґтона було оправдане. Я знаю мало про военні звичаї, та й хотїлаби ще менше знати, але яку-ж би надію мали Американцї на успіх, як би они всї засади усьвячені звичаєм, полишали лиш самим Анґлїйцям?!

— А чомуж не перестануть вести борби! — відозвала ся Сара гнївливо — і длятого, що они ворохобники, то і все, що они роблять, єсть несправедливе і незаконне.

— Женщини то лиш зеркалом, в котрім відбивають ся одержані враженя — сказав брат добродушно. — У Франсеси виджу образ майора Денвуді, а у Сари —

— Образ полковника Вельмере — перебила єму молодша сестра засьміявшись і почервонївши ся. — Мушу признати, що завдячую мої погляди майорови — не правда-ж тїточко?

— Та же я так дїйстно гадаю, що твоє розумоване від него, дитинко.

— Я признаю ся до вини, а ти Саро, ти не забула учених розпрап полковника Вельмере!

— Та й думаю, нїколи не забуду того, що справедливе — сказала на то Сара, котра встала і взяла ся поправляти огонь.

Пізнїйше вечером розповів Цезар зібраній родинї, що чув в Гарперовій комнатї якісь голоси, котрі щось стиха з собою говорили. Ся звістка занепокоїла всїх членів родини, але коли Гарпер явив ся, з найщирійшою в сьвітї і найспокійнїйшою міною — щезла у всїх всяка обава, винявши лиш старого пана Вартона. Его дїти і его сестра думали, що Цезар мабуть помилив ся і вечер минув серед спокійної розмови без всякої дальшої перешкоди.

Другого дня по полудни сидїло цїле товариство около круглого стола панни Пейтон при чаю, коли настала зміна на дворі. Вихор притих, а коли Франсес з урадованою міною підбігла до вікна, побачила, як ясне проміне сонця осьвітило було лїс, положений по противній сторонї. Листє заяснїло всїма красками американьскої осени.

Жителї дому вийшли зараз на подвіре перед хатою. Воздух був лагідний, бальзамічний, покріпляючий.

— Що за чудесний вид! — сказав Гарпер тихим майже набожним голосом; — який великий — який величавий! — Оби такий самий мирний конець настав і по тих бурях, які потрясають моєю вітчиною, оби на его недолю засьвітило таке саме лагідне сьвітло сонця!

Лиш Франсес, що стояла коло него, чула ті слова. Коли несподїваючись того обернула ся до говорячого, виділа, як він з відкритою головою споглядав набожно в небо!

В сїй хвили в очах Гарпера не панував той властивий їм якийсь спокій — рід якогось одушевленя сьвитив ся в них і легенький румянець вкрив его лице

— Такого чоловіка не маємо чого побоювати ся! — подумала собі Франсес. — Такі чувства жиють лиш в груди честного чоловіка.

Нараз з'явив ся похатник, котрий скористав з першого випогодженя і прийшов навідати ся до родини.

— Красний вечер! — сказав Герве. — Як на теперішну пору дуже теплий і приятний.

Пан Вартон розвідував ся з співчутєм про здоровлє старого пана Бірча.

Герве відповів легко дрожачим голосом:

— Сили борзо его опускають — старість і труди довершать незадовго своє дїло.

Сказавши то похатник відвернув своє лице від родини; але Франсес добачила сльози в его очах, виділа дрожачі его уста і знов відозвало ся в нїй ще більше поважане для Герве'го.

Долина, на котрій стояв дім пана Вартона, тягнула ся від північного заходу на полудневий всхід, а дім стояв на північно західнім єї кінци.

Малий отвір межи протиположеними горбами і спад землї до уровеня ріки дозваляли

— З львівскої епархії. Презенту на Ценів одержав о. Гр. Концевич з Лїсник. — До львівскої дух. семинариї приняті з аеп. львівскої на І-ий рік: Йос. Боцян, Теоф. Величко, Алекс. Данилович, Мариян Захариясевич, Петро Кижика, Денис Майковский, Вол. Малащук, Евг. Монцїбович, Петро Пснятишин, Ів. Прийма, Ів. Сатурский, Вас. Терещук, Ник. Янович і Юл. Дудкевич, а на II-ий рік: Теодозий Теодат Цар і Яків Каміньский.

— В Вербіжи і Сопові в Коломийщинї — як пише Р. Рада" — загадують громадяни купити обшар двірскої землї в Сопові. Добра би то була річ, бо під містом мають і добрий заробок і легко можуть продати свою працю, а дїдич не годен вижити, бо робітник дорогий, а ще як не зародить, то пропадай! З тим купном носять ся люди вже два чи три роки, та чей тепер вже добють справи. В Коломийщині ґрунти далеко дорожші як в инших сторонах. Так н. пр. в Березові продавали ті селяни, що виїзджали до Канади, свої ґрунти по 600 і 800 зр. за морґ; деинде мож би за таку суму купити 3—4 морґи, але там, під горами, нема де подїти ся, то і ґрунти сильно дорожіють.

— Осторога перед еміґрациєю до Сао Паольо. До Polit. Correspondenz доносять: Після найновійших вістий з полудневої Америки зробило місцеве правительство в Сао Паольо умову з тамошними фірмами, на чолї котрих стоїть торговля А. Фіоріта і Сп., після котрої має ся спровадити 60 тисячів европейских еміґрантів, а між ними має бути 10 тисячів душ з Австриї, а то: з Тиролю, Стириї, Каринтиї, Істриї, Горициї і Галичини. Зваживши сумне розчароване, на яке, як показує досьвід, виставлений кождий еміґрант, що приходить до згаданої провінциї, заходить конечність остерегти селян перед можливим вербунком і обіцянками аґентів тої фірми і то дуже рішучо. Перед усім не треба цїлком вірити всїляким обіцянкам, немов би еміґранти діставали там землю за дармо, бо правительство в Сао Паольо глядає виключно робітників до плянтаций кави, до котрої роботи, як звістно, уживано давнїйше невільників муринів. Крім того правительство само голосило нераз, що не гадає цїлком поселювати на своїх землях самостійних рільників.

— Снїги. Майже з усїх країв монархії, з Австриї Долїшної, Горішної, Зальцбурґа, Стириї, Тиролю, Morави, Чехії і Угорщини надходять вісти о сильних бурях і метелицях. У Відни падав оногди снїг, в деяких місцевостях бурі. У Львові вже від вторка лежить снїг і погода препогана; до того докучає студїнь.

— Огнї. На фільварку Петребівка коло Обертина, в городеньскім повітї, погоріли будинки господарскі разом з припасами збіжа. Шкода 21.000 зр. була обезпечена на 12.000.

— Град. З Турчаньского пишуть: Дня 3-го жовтня около самої півночи лютила ся над Задїльском грізна градова буря. Тревала она всього 10 мінут. При тім били громи а блискавицї перерізували небо. Град величини курячого яйця повибивав вікна і понищив капусти. — Дня 5 жовтня упав снїг і покрив землю грубою верствою. Метїль не перестає і люди схоронились перед студению в теплих хатах.

— Сумне весїлє. В Гаях коло Львова справляв тамощний коршмар весїлє своєї дочки. На весїлє з'їхало ся повно сусїдних жидів і всї бавили ся дуже добре, пили кідиш, їли рибу, горох, хлїб і лейких. Однак веселість не тревала довго, бо нараз всї розхорували ся небезпечно, чотири особи зараз померли, а инших спасла скора лїкарска поміч. Жиди роз'їхались і хотїли справу утаїти, але власти зарядили слїдство. Після одних мали жиди затроїти ся несьвіжими рибами, а після других мав хлїб бути затроєний. Правду викаже судове слїдство.

— Розбійничий напад. Заможний господар з Дрогомирчан, Іван Кох, одержав оногди 2000 зр. за млин, що его продав якомусь жидови. Коли вечером повертав з сусїдного села Клузова домів, напало на него кількох парубків, повалило на землю і зачало окладати кулаками і киями по голові. Кох видячи небезпеку, удав по кількох ударах і то так добре, що парубки в переконаню, що вже не жиє, лишили его на дорозї, умовивши ся, що пізнїйше кинуть его до води. Забрані гроші укрили під стріхою будинку, а взяли з собою лише кількадесять ґульденів на пiятику. По відходї парубків перечекав Кох якийсь час, відтак підніс ся, забрав гроші зпід стріхи і заволїк ся до дому. Цїла справа пішла тепер перед суд, а лакомі на чуже добро пташки опинили ся в клїтцї.

— Помер Димитрий Коптюх, студент медичного видїлу унїверситету краківского, дня 5-го, в Лавочнім.

Штука, наука і лїтература.

— „Дзвінка" ч. 19 з дня 5 жовтня містить: Докінчене повістки „Суета о насущний" Стеф. Пятки; — байку Я. Жарка „Воли та вісь"; — дальшу часть „Учених розмов Никольця з татком" (про Осипа Бодяньского і Михайла Максимовича) Ост. Макарушки; — байку „Осел в шкурі лева"; — продовжене повісти Г. Мальота „Без родини"; — стих Лермонтова „Три пальми" в перекладї Віри Лебедової та „Сушиголовку". — Ілюстрация представляє портрет Мих. Максимовича.

— У „Вістнику законів державних" появив ся переклад XXXVIII-ого випуска ч. 180 н. заг. „Приписи, як виконувати закон з 25-го жовтня 1896, В. з. д. ч. 220, о прямих особистих податках. IV. Роздїл. Про собистий податок доходовий і податок від платнї за висші службові побори". — Випуск обнимає 17 листів печатаних і коштує всего 68 кр. Замовляти сей важний для податників закон треба в Hof. u. Staats-Druckerei in Wien I. Singerstrasse.

Телеграми.

Мадрид 8 жовтня. На радї міністрів постановлено признати Кубі автономію під верховною властию Ішпанії.

Константинополь 8 жовтня. Порта відкинула всїх кандидатів, предкладаних державами европейскими на посаду ґен.-ґубернатора Крети, позаяк султун уважає Джевада-пашу за найвідповіднїйшого для тої посади.

За редакцию відповідає: Адам Кречовецкий.

вигляд на зунд [1]).

Поверхня води, котра лише що недавно з цїлої сили била об беріг, вирівнала ся тепер в довгі правильні филї, які настають по бурі.

Тепер можна було видїти кілька темних точок, котрі то показували ся, то знов щезали поза филями.

Нїхто їх не видїв лиш похатник. Він сїв собі був віддалїк від Гарпера і як би забув на цїль, в якій прийшов.

Тепер схопив ся він і мовби вліпив очи у воду.

Наконець змінив своє місце глянувши неспокійно на Гарпера і сказав відтак з повагою:

— Правильне войско мабуть вже рушило.

— По чім же Ви здогадуєте ся того? — спитав борзо капітан Вартон. — Дай то Боже — я потребую знову їх ескорти, щоби мене відвела.

— Тих десять рибацких лодий й не плили би так борзо, як би на них не була лїпша залога як звичайно.

— Може бути — відозвав ся пан Вартон неспокійно — може бути, що то краєве войско, котре вертає з острова.

— Виглядають як би правильне — відповів похатник многозначно.

— Не видко нїчого, лиш якісь темні плями! — запримітив капітан.

Бірч не звернув уваги на ті слова.

— Виїхали перед бурею — побули через ті два дни на острові — кіннота єсть в дорозї — будемо мати незадовго битву десь недалеко.

Коли Бірч то говорив, споглядав частїйше потайком і трівожливо на Гарпера, але той не показував анї трошки по собі, що его то обходить, що там десь дїє ся. Стояв сам один і споглядав тихцем на околицю.

Але коли похатник замовк, відозвав ся Гарпер до Вартона і сказав, що его орудки не позваляють єму довше задержувати ся і він хоче скористати з красного вечера та поїде дальше.

Неспокій похатника ставав що раз більший і то якось так, що не можна було собі того нїчим пояснити. Споглядав заєдно на другий конець долини, як вижидав, що звідтам щось надійде.

Тепер вивів Цезар коня подорожному. Похатник услужливо подержав стремена і торбу. Коли вже все було готове до дороги, попращав ся Гарпер. Супротив Сари і її тети оказав чемність добре вихованого мужчини; але коли прийшла черга на Францес, він якось на хвильку спинив ся, а в чертах его лиця пробивав ся більше як звичайно щирий і прихильний вираз.

Его погляд повторив мовчки благословение, котре перед тим вийшло з его уст, а личко молодої дївчини спаленїло як грань, серце забило ся в нїй живійше, коли він з нею пращав ся.

Господар і гість попращали ся як звичайно. Але коли Гарпер подавав руку капітанови Вартонови, сказав з глубокою повагою:

— Крок, який Ви зробили, єсть дуже небезпечний і може мати найнеприятнїйші наслїдки. Коли би так стало ся, то може було би в моїй силї дати дїлом вираз моєї вдячности, яку я винен Вашій родинї.

— Я переконаний, мій пане — відозвав ся тут батько, — що Ви то відкрите, яке зробили в часї случайного побуту в моїм домі, будете держати в тайнї!

Гарпер звернув ся борзо до бесїдника і відповів з великою лагідностию:

— Я у Вашій родинї, пане, не довідав ся нїчого, чого би я вже перед тим не знав. Але Ваш син може тепер бути безпечнїйший, як перед тим, бо я знаю, що він тут.

Він поклонив ся ще раз цїлому товариству, сїв на коня і не звертаючи на похатника уваги нїчим більше, лиш тим, що єму коротко подякував, поїхав і щез незадовго поза сусїдними горбами. (Дальше буде).

[1]) Напроти ню-йоркского і коннектікетского побережа лежить остров на яких 40 миль довгий. Часть моря, яке відділяє сей остров від головного краю, зве ся „зундом", котрий місцями єсть лиш 5 миль, місцями же аж до 30 миль широкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.